

урожая. Някои окръзи, като напримѣръ: Шуменскій, Пловдивскій, Варненскій и други, които по степенѣта на урожая сѣ едни отъ първитѣ, по срдното производство на квадратенъ километръ се нареждатъ доста назадъ, а други, като Ломскій, Вратчанскій, Видинскій и пр., почти послѣдни по урожая, иматъ производство на квадратенъ километръ много по-големо отъ това въ първитѣ. Това доста невѣроятно на пръвъ погледъ явление, т. е. отъ слабъ урожай голѣмо срдно производство на квадратенъ километръ и обратно, се обяснява съ това, че въ окръжитѣ отъ първата категория има много балканисти мѣста (Шуменскій, Т.-Назарджикскій и Пловдивскій), които като негодни за обработване увеличаватъ общото имъ пространство, а намаляватъ срдното производство, или пъкъ слабонаселени (Варненскій и Бургаскій), вслѣдствие на което оставатъ въ тѣхъ доста необработвающи се земи, намаляющи тоже срдното производство; а въ окръжитѣ отъ втората категория, че хранитѣ въ тѣхъ сѣ добити отъ сравнително много по голѣми засѣти пространства, отколкото същото количество храни би могло да се добие въ други окръзи, гдѣто почвата е по-добра. Излиза прочее, че за да имаме по вѣрно понятие за степенѣта на земледѣлието въ разнитѣ окръзи на Княжеството, необходимо е при сравнението имъ въ това отношение, да вземемъ въ внимание, освѣнъ степенѣта на урожая и производството на квадратенъ километръ, още и относителното количество на обработваущитѣ се въ тѣхъ земи и размѣра на посѣва. Необходимо е вземанieto на тѣзи данни, понеже срдното производство на квадратенъ километръ и степенѣта на урожая взети отдѣлно, безъ тѣзи доста важни коефициенти, непоказватъ още така пълно производителността на разнитѣ мѣстности. Това сравнение на окръжитѣ ще бѣде още по-вѣрно и по-пълно, когато се прави не само по отношение на хлѣбнитѣ храни, но изобщо на хранитѣ, които произвежда всѣки окръгъ; т. е. слѣдъ като разгледаме и производството отъ фуражнитѣ храни.

Нека, обаче, видимъ сега, какво е количеството на хлѣбнитѣ храни безъ това което се употребява за сѣме, или какво количество чистъ сборъ храни произвежда всѣка околия и окръгъ и по колко килограма се пада на глава. Даннитѣ които ще ни покажатъ това сѣ изложени въ слѣдующата таблица:

(Глѣдай таблица на страница 299.)